2026–2027 EĞİTİM-ÖĞRETİM YILI ..... ORTAOKULU

6. SINIF SOSYAL BİLGİLER DERSİ 2. DÖNEM 1. YAZILI SINAVI

Adı Soyadı	Sınıfı / No	Puan

Süre 40 dakikadır. Soruları dikkatle okuyunuz; cevaplarınızı ayrılan alanlara yazınız ve işlemlerinizi gösteriniz. Her sorunun puanı yanında yazılıdır. Başarılar!

1. **1243** yılında Türkiye Selçukluları ile Moğollar arasında **Kösedağ Savaşı** yapıldı. Savaşı Moğollar kazandı ve Türkiye Selçuklu Devleti Moğol egemenliğine girdi. Moğollar Orta Asya ve İran'da ilerlerken buralardan kaçan pek çok Türkmen de Anadolu'ya göç etti.

a) Kösedağ Savaşı'nın Türkiye Selçuklu Devleti'ne etkisini yazınız. **5 p**

b) Moğol saldırılarının Anadolu'nun Türkleşmesine etkisini metne dayanarak açıklayınız. **7 p**

2. Aşağıda XI–XIII. yüzyıllarda Anadolu'da yaşanan bazı olaylar karışık olarak verilmiştir.

Miryokefalon Savaşı (1176)	Malazgirt Savaşı (1071)	Kösedağ Savaşı (1243)	Türkiye Selçuklu Devleti'nin kuruluşu (1075)

a) Olayları eskiden yeniye doğru sıralayınız. **4 p**

b) Malazgirt ve Miryokefalon savaşlarının Anadolu'nun Türkleşmesi açısından sonuçlarını karşılaştırınız. **8 p**

3. Bir okulda kantinde satılacak ürünler belirlenirken öğrenci meclisi öğrencilerin isteklerini topladı, okul aile birliği velilerin görüşünü iletti. Okul yönetimi ise Millî Eğitim Bakanlığının sağlıklı beslenmeyle ilgili kurallarını dikkate aldı. Gazlı içecekler, öğrencilerin istemesine rağmen listeye alınmadı. **12 p**

Okul yönetiminin kararını etkileyen unsurları belirleyiniz. Gazlı içeceklerin listeye alınmamasını bu unsurlarla açıklayınız.

4. Bir köyün muhtarı köyün en acil ihtiyacını belirlemek için köy halkıyla toplantı yaptı. Toplantıda kimi köy yolunun asfaltlanmasını, kimi okul binasının onarılmasını istedi. Köyün bütçesi yalnızca bir iş için yeterliydi. Toplantı sonunda okul binasının onarılmasına karar verildi. **12 p**

Muhtarın karar almadan önce köy halkıyla toplantı yapmasının ve bütçeyi dikkate almasının karar sürecine etkisini açıklayınız.

5. 12 yaşındaki Hasan, ailesine yardım etmek için okula gitmek yerine bir atölyede çalışmaya başladı. Öğretmeni durumu fark ederek okul yönetimine bildirdi. Okul yönetimi aileyle görüştü ve Hasan'ın okula dönmesi sağlandı.

a) Hasan'ın hangi temel hakkının engellendiğini yazınız. **5 p**

b) Metinde öğretmenin ve okul yönetiminin üstlendiği sorumluluğun önemini yorumlayınız. **8 p**

6. Bir ailenin pikniğe gittiği ormanlık alanda yerlerde çöpler ve söndürülmemiş bir ateş bulunuyordu. Aile ateşi söndürdü, kendi çöpleriyle birlikte diğer çöpleri de topladı.

a) Ormanlık alanı kirleten kişilerin hangi sorumluluğu yerine getirmediğini yazınız. **5 p**

b) Bu davranışın herkesin sağlıklı bir çevrede yaşama hakkını nasıl etkilediğini açıklayınız. **8 p**

7. Bir ilçede yapılan seçimde seçmenlerin bir kısmı "Benim tek oyumla bir şey değişmez." diyerek oy kullanmadı.

a) Oy kullanmanın vatandaşlar için hem bir hak hem de bir sorumluluk olmasının nedenini açıklayınız. **7 p**

b) Seçmenlerin bu düşüncesini değerlendiriniz. **6 p**

8. Bir sosyal medya uygulaması, üye olurken telefondaki fotoğraflara, rehbere ve konuma erişim izni istiyor. Zeynep izinleri okumadan "Kabul ediyorum." düğmesine bastı. Bir süre sonra tanımadığı hesaplardan mesajlar almaya başladı.

a) Zeynep'in yaşadığı sorunun olası nedenini açıklayınız. **6 p**

b) Dijital ortamda özel hayatın gizliliği hakkını korumak için iki öneri yazınız. **7 p**